

Marilena Niculescu

MARIANA NICOLESCO - un nume „de copertă”

Nu întâmplător am ales titlul acesta!

Chiar cred în ideea asta și o voi susține mereu, pentru că am de partea mea, în primul rând, zecile de ore și de zile petrecute în proximitatea Mariane Nicolescu, a artistului desăvârșit Mariana Nicolescu, timp în care, precum dintr-un manual de învățare, am descoperit ce înseamnă un mare talent pus în slujba culturii și a semenilor, cât de mult poate transforma o asemenea personalitate mentalități, gusturi, obiceiuri.

Am de partea mea cu siguranță și admirația miilor de melomani care au aplaudat-o în excepționalele sale apariții pe scenele de aur ale lumii muzicale, dar și a tinerilor interpreți de operă formați la Școala Mariana Nicolescu, ca și mărturiile criticilor de artă, ale presei mondiale de specialitate.

Auzisem despre Mariana Nicolescu mult înainte de anul dramaticelor schimbări pe care le-a trăit România în 1989. „O mare soprană de origine română ce cucerește rând pe rând marile scene lirice”... Erau frânturi de știri, „de-afară”, obținute discret și cu puțină teamă prin intermediul Radioului, ascultat seara, cu jaluzelele trase, dar cât de mult reprezentau ele pentru noi, cei rămași în țară și cât de mândri eram pentru fiecare succes al său!

Vestea sosirii celebrei soprane în București, la începutul anilor '90, a bucurat întreaga suflare românească,

Aș putea spune că a fost o sărbătoare, cu atât

mai mult cu cât Mariana Nicolescu s-a întors acasă, așa cum numai un român adevărat o poate face, adică plină de cadouri pentru noi toți – un splendid *Pian de Concert Steinway*, donat Ateneului Român și o însemnată sumă de bani necesară restaurării orgii Ateneului. În plus, prin mărinimia domniei sale, Concertul său Extraordinar, atât de așteptat de public, l-a repetat încă două seri la rând. Melomanii prezenți în sala ticsită a Ateneului Român au trăit clipe de neuitat.

„O voce rară, siguranță, strălucire în toate registrele, ca un instrument perfect pus la punct. Frumoasă și cu o impetuoasă naturală, ce cucerește pe loc și iremediabil”... Sunt ecouri ce au ajuns și la Brașov, la Cluj, la Iași, la Timișoara, dar și la Brăila.

Am înțeles atunci de ce era supranumită în lirica internațională *Regina del Belcanto*, *Primadonna Assoluta* ori *Diva Divina* și câtă dreptate a avut unul dintre cei mai mari regizori de film și de operă, Luchino Visconti, când spunea: „Mariana trebuie să fie mereu în scenă. E o prezență!”

Sau cât adevăr era în spusele lui Elisabeth Schwarzkopf, inegalabila soprană, după ce a ascultat-o pe Mariana Nicolescu: *Wunderbar, Wunderschön, Fenomenal!*”

S-a scris și s-a vorbit mult despre Mariana Nicolescu!

Așa am aflat cu toții că a iubit dintotdeauna Muzica. În copilărie a studiat vioara și nu puțin

În aplauzele entuziaste ale tinerilor artiști veniți la Cursurile de Măiestrie Artistică oferite de Mariana Nicolescu, și sub privirile Primarului Brăilei, Domnul Viorel Marian Dragomir și ale Doamnei Viceprimar Doinița Ciocan, marea soprană primește din partea Directorului Muzeului Brăilei Carol I, Profesorul Ionel Cândea, Membru Corespondent al Academiei Române, Diploma de Onoare și Medalia Jubiliară marcând cei 650 de ani de atestare documentară a Brăilei

Pe Esplanada Dunării peste 10.000 de spectatori îi aclamă pe tinerii interpreți la Concertul Extraordinar dedicat Centenarului Marii Uniri și celor 650 de ani de atestare documentară a Brăilei în cadrul Festivalului și Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée*

ani, ci 12, perioada aceea contribuind enorm la formarea viitorului muzician. Mai târziu, studentă fiind la Conservatorul *Gheorghe Dima* din Cluj, secția Canto, câștigă printr-un Concurs Național o bursă de studii în Italia, la Conservatorul *Santa Cecilia* de la Roma, unde se va bucura de îndrumările unei mari Maestre, Jolanda Magnoni, repede cucerită de talentul ieșit din comun al studentei venite din România.

Din acel moment ascensiunea artistică a Mariane Nicolesco a primit undă verde, convingându-și parcă și propria soartă că este menită marilor scene.

Așa se face că, încă din anul I al studenției sale la Conservatorul *Santa Cecilia*, cu prilejul celebrării Bicentenarului nașterii lui Beethoven, este aleasă să interpreteze aria *Ah, Perfido! op.65 pentru soprană și orchestră*, având la pupitrul dirijoral pe nimeni altul decât Franco Ferrara.

Nu mult după aceea, câștigă Concursul Internațional *Voci Rossiniane*, organizat de Radiodifuziunea Italiană RAI la Milano.

Urmează lungul șir de copleșitoare succese, strălucitoare apariții, fiindu-i încredințate atâtea și atâtea fabuloase roluri din lirica universală:

- Violetta Valéry în *La Traviata* de Verdi
- Desdemona în *Otello* de Verdi
- Amelia în *Simon Boccanegra* de Verdi
- Beatrice în *Beatrice di Tenda* de Bellini
- Donna Elvira în *Don Giovanni* de Mozart
- Vitellia în *La Clemenza di Tito* de Mozart
- Elettra în *Idomeneo* de Mozart
- Regina Climene în *Fetonte* de Jommelli
- Regina Elisabetta I în *Roberto Devereux* de Donizetti

- Regina Anna Bolena în *Anna Bolena* de Donizetti

- Regina Maria Stuarda în *Maria Stuarda* de Donizetti

- Mimi în *La Bohème* de Puccini

- Liù în *Turandot* de Puccini

Și multe, multe altele.

Iar splendida voce a mării artiste Mariana Nicolesco s-a făcut auzită pe cele mai râvnite scene lirice ale lumii: de la *Teatrul alla Scala* din Milano la *Metropolitan Opera* din New York, *Lyric Opera* Chicago, *Opera* din San Francisco, *Opera* din München, *Gran Teatre del Liceu* din Barcelona, *Teatrul Municipal* din Rio de Janeiro, *Teatrul La Fenice* din Veneția, *Marea Sală a Conservatorului* de la Moscova și până în Japonia, China sau Africa de Sud.

A cântat la Ierusalim, sub bagheta dirijorului Lorin Maazel, unde, în premieră mondială, a fost prezentată lucrarea *Cele șapte Porți ale Ierusalimului*, capodoperă a lui Krzysztof Penderecki dedicată celor 3000 de ani a Orașului Sfânt!

Tot Mariana Nicolesco este și invitata Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea, în 1993, la *Primul Concert de Crăciun* transmis din Vatican prin Mondovisione și Radio. Un miliard de oameni au ascultat splendidele Colinde românești *Trei Crai de la Răsărit, O ce veste minunată! Sus la Poarta Raiului*, interpretate de Mariana Nicolesco împreună cu Orchestra și Corul Academiei Naționale *Santa Cecilia* de la Roma, dirijor Renato Serio.

Superlativul, maximul, absolutul la care se poate ajunge în artă sunt calificative ce definesc

excepționala carieră artistică a Mariane Nicolesco. Fapt prea bine știut și de celebrii prieteni ai domniei sale, reprezentând „Olimpul” Cultural al lumii, Yehudi Menuhin și Salvador Dali, Andi Warhol, Christo și atâția alții.

Dar și de neprețuitul ei soț, criticul Radu Varia, Doctor în Istoria Artei și Civilizației al Universității din Paris, Cavaler al Ordinului Legiunii de Onoare, Membru de Onoare al Academiei Regale din Scoția, Doctor Honoris Causa al Academiei de Arte din Chișinău, omul care înseamnă totul pentru Mariana Nicolesco.

Ei bine, toate lucrurile astea, precum un *basma frumos*, le-am aflat și noi, cei din Brăila!

Și norocul ne-a surâs, când în 1995 în frunte cu Primarul de atunci, domnul Anton Lungu și cu Veronica Dobrin, Inspector Șef la Inspectoratul pentru Cultură, ne-am luat curajul și am invitat-o pe Mariana Nicolesco la Brăila, iar domnia sa a acceptat.

Am fost de față la prima întâlnire! O mare de oameni o așteptau în Piața Traian, lângă Teatrul „Maria Filotti”, unde reacția spontană a tuturor celor prezenți, destul de „sonoră” trebuie să spun, spre amuzamentul invitatei noastre de onoare, a fost: *Doamne, e și mai frumoasă în realitate!*

Au urmat, bineînțeles, urările de *Bun venit*, multe, multe buchete de flori și în fine discuții legate de „visul” nostru frumos, inițierea unor manifestări care să poarte numele Haricleei Darclée.

Iar împlinirea acelu vis nu s-a lăsat așteptată, Mariana Nicolesco, mare admiratoare a legendarei sale predecesoare, proclamând cu bucurie: prima ediție a Concursul Național de Canto *Hariclea Darclée* va avea loc în vara lui 1995.

Și, de atunci înainte, Brăila va atrage speranțele a mii de tineri artiști din lumea întreagă, competiția devenind Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée*.

Cu o generozitate fără egal și o deschidere totală spre Artă, spre toți cei de aici, spre tânăra generație, și mai ales în dorința de a cinsti memoria ilustrei Hariclea Darclée, Mariana Nicolesco a redat Brăilei strălucirea de odinioară. Triumful Primei Ediții a Festivalului și Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* a însemnat triumful ARTEI CÂNTULUI în această parte de țară care, datorită Mariane Nicolesco, avea să dea lumii de atunci încoace, timp de 25 de ani, voci acum celebre, formate și cizelate în *Atelierele Lirice*, la Cursurile de Măiestrie *Master Classes* oferite de celebra soprană din doi în doi ani, între o ediție și alta a Concursului.

Fără trecătoarele vanități, atât de des întâlnite în lumea artiștilor, cu resurse de-a dreptul inepuizabile atât fizice (se lucra și câte 10 ore pe zi), cât mai ales afective, „zmeii” domniei sale – rămânând topiți după zâmbetele încurajatoare și gesturile pline de tandrețe ale Mariane Nicolesco atunci când totul mergea „ca la carte”.

Așa se derulau mereu Cursurile de Măiestrie oferite de soprana Mariana Nicolesco, unde ea pune bazele sau contribuia la „șlefuirea” statutului de artist liric al fiecărui participant.

Și nu erau puțini! Veniți din toate colțurile lumii, erau fascinați de Maestra Mariana Nicolesco, de artista fără egal ce surprindea până și prin naturalețea prin care rezolva micile imperfecțiuni descoperite la dragii ei discipoli, de la nefirescul unei emisii vocale, până la ținuta scenică sau atitudine.

MARIANA NICOLESCO
"PAGLIACCI"

METROPOLITAN OPERA

J. Hoffmann Photographes

Nedda în *I Pagliacci* de Leoncavallo,
Metropolitan Opera, New York

Mariana Nicolesco într-unul dintre rolurile sale emblematic, pe care avea să-l cânte de peste 200 de ori pe scenele lumii, Violetta Valéry din *La Traviata* de Verdi, aici la Gran Teatre del Liceu din Barcelona

O făcea cu atâta delicatețe, eleganță și inteligență, încât nu numai că niciunul dintre ei nu se simțea stânjenit, până târziu în noapte „zmeii” săi continuând să repete, păstrând drept „literă de lege” cele spuse de Maestra lor, Mariana Nicolesco:

„Lucrăm împreună, cântăm împreună, greșim împreună, ne corectăm împreună, progresăm împreună”.

Și când, în sfârșit, erau nevoiți să părăsească sălile de repetiție, o făceau cu gândul revederii de a doua zi, cu bucuria că se vor afla din nou în preajma sopranei Mariana Nicolesco, a artistei fără cusur, cu o voce splendidă, cu acea expresivitate demnă doar de marile roluri lirice.

Fără tăgadă, Mariana Nicolesco a fost și este o *risipitoare de frumuseți*. Ea aproape se confundă cu MUZICA, arta cea mai fluidă, exprimată prin sunete și aspirată de TIMP, în unicitatea ei fulgerătoare.

Pentru toate astea, Brăila îi este recunoscătoare! Și, DA! Brăila lui Panait Istrati, a lui Fănuș Neagu, este de mulți ani (25) și a Mariane Nicolesco!

Puțini sunt cei ce nu cunosc acest lucru, așa cum puțini au rămas cei ce nu știu că „trăirea prin Artă, sub semnul Artei, în numele Artei și al Iubirii”, îndemnurile Mariane Nicolesco sunt preluate și puse în practică de întreaga suflare a acestui binecuvântat colț de țară și susținute cu tărie de edili care s-au aflat în toată această perioadă, ori se află, la conducerea Brăilei.

Ea, Mariana Nicolesco, este fericita posesoare a nenumărate recompense naționale și internaționale, exprimate prin Premiile și Titlurile obținute, adevărate „contracte” de dragoste, stimă și recunoaștere, între lumea întregă și artista Mariana Nicolesco!

- Laureată a Medaliei UNESCO pentru MERITE ARTISTICE

- Artist UNESCO pentru PACE

- Ambasador Onorific UNESCO - Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură acordă Înaltul său Patronaj Festivalului, Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* și Cursurilor de Măiestrie Artistică

- Membră de Onoare a Academiei Române

- Decorată cu Ordinul Steaua României în Grad de Mare Cruce „pentru merite excepționale, în semn de înaltă apreciere, pentru întreaga Carieră”

- Ofițer al Ordinului Artelor și Literelor din Franța

- Comandor al Republicii Italiene

- Membră a Academiei Europene de Științe, Arte și Litere de la Paris

- Profesor Onorific și Doctor Honoris Causa al Universității *Transilvania*, Brașov

- Doctor Honoris Causa al Academiei de Muzică *Gheorghe Dima*, Cluj-Napoca

- Doctor Honoris Causa al Academiei de Arte din Chișinău.

În 2019, la Deschiderea Cursurilor de Măiestrie Artistică, *Master Classes*, în aplauzele și ovațiile tuturor, Mariane Nicolesco i-a fost conferită Medalia celor două mari jubilee – *Centenarul Marii Uniri și Împlinirea a șase veacuri și jumătate de atestare documentară a*

Brăilei.

O carieră artistică fulminantă, răsplătită din plin cu atâtea momente memorabile, emoționante, Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée* rămânând o filă din istoria liricii românești, semnată Mariana Nicolesco.

În prestigiosul cotidian italian *Corriere della Sera*, sub titlul „Constantin Brâncuși, George Enescu, Mariana Nicolesco, sau cultul unei țări pentru gloriile sale”, apare și aprecierea privind Concursul Internațional de Canto *Hariclea Darclée*, ca fiind „unul dintre cele mai importante din lume”.

Suntem onorați de aceste cuvinte, cu atât mai mult cu cât *Marea aventură lirică a Brăilei* continuă. Urmează Ediția Jubiliară a Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée*, ediție pe cât de întârziată, amânată, independent de voința noastră, a tuturor, pe atât de așteptată!

Ne e dor de zilele acelea de sărbătoare, de cântul și zâmbetul ce puneau stăpânire pe întreg orașul, când se auzeau cuvinte în atâtea limbi străine, când Conferințele Medicului Foniatur, Doctor în Muzicologie, Stephan Poen, umpleau Sala Mare a Teatrului „Maria Filotti”, când Esplanada Dunării devenea neîncăpătoare, pentru că pe scenă cântau *zmeii* Mariane Nicolesco, alături de Corul Filarmonicii *George Enescu* și de Orchestra Festivalului *Darclée*, sub bagheta Maestrului Marco Balderi.

Ne e dor de aplauzele interminabile, de miile de flori, de focul de artificii, de splendoarea acelei perioade!

Și ne e dor, în primul rând, de Mariana Nicolesco!!!

Mariana Nicolesco, Donna Elvira în opera *Don Giovanni* de Mozart, primind ovațiile publicului la finele unei reprezentații, Teatro alla Scala, Milano